

สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูมัธยมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์

นางอนงค์นาถ วงศ์อัครางกูร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-635-988-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

117104452

**DESIRABLE COMPETENCIES OF SECONDARY SCHOOL TEACHERS IN
THE GLOBALIZATION ERA**

Mrs. Anongnat Vongakkarangkun

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
for The Degree of Master of Education**

**Department of Secondary Education
Graduate School**

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-635-988-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูมัธยมศึกษา ในยุคโลกาภิวัตน์

โดย นางอนงค์นาถ วงศ์อัครางกูร

ภาควิชา มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก่องแก้ว เจริญอักษร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ลาวัณย์ วิทยาวุฒิกุล)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อนงศนาถ วงศ์อัครางกูร : สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูมัธยมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์
(DESIRABLE COMPETENCIES OF SECONDARY SCHOOL TEACHERS IN THE
GLOBALIZATION ERA) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.วลัย พานิช, 177 หน้า
ISBN 974-635-988-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูมัธยมศึกษาตาม
ความคิดเห็นของนักสังคมศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ นักธุรกิจ ผู้ผลิตครู และผู้ใช้ครู เกี่ยวกับสมรรถภาพ
ที่พึงประสงค์ของครูมัธยมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด
ใช้วิธีสุ่มแบบง่าย โดยการจับฉลากได้จำนวน 394 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ,
ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

นักสังคมศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ นักธุรกิจ ผู้ผลิตครู และผู้ใช้ครูเห็นด้วยมากกับสมรรถภาพ
ที่พึงประสงค์ของครูมัธยมศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะ และทัศนคติ ด้าน
ทักษะการปฏิบัติซึ่งเรียงลำดับความสำคัญจากลำดับที่ 1-5 ตามค่ามัชฌิมเลขคณิตได้ดังนี้

ด้านความรู้ 1. มีความรู้ด้านภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสารและการแสวงหาความรู้ 2. เป็นผู้
รู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณ์ญาณ 3. เป็นผู้มีความรอบรู้ทันโลกทันเหตุการณ์ 4. มีความรู้ใน
วิทยาการใหม่ ๆ 5. มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยี

ด้านคุณลักษณะและทัศนคติ 1. เป็นคนมีเหตุผล 2. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และ
สังคม 3. เป็นผู้ใฝ่รู้รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต 4. เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล 5. มีความเป็น
นักประชาธิปไตย เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ด้านทักษะการปฏิบัติ 1. สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ
หลักสูตร 2. รู้จักใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3. สามารถพูด อ่าน เขียน ภาษา
อังกฤษได้ในฐานะที่เป็นภาษาสากล 4. มีความสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการปฏิบัติงาน 5. มี
ความสามารถในการใช้ข้อมูลสารสนเทศ เช่น อินเทอร์เน็ต

ภาควิชา ...มัธยมศึกษา.....
สาขาวิชา ...การสอนสังคมศึกษา.....
ปีการศึกษา ...๒๕๖๑.....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C641096 : MAJOR TEACHING SOCIAL STUDIES

KEY WORD : DESIRABLE COMPETENCIES/SECONDARY SCHOOL TEACHERS
GLOBALIZATION ERA

ANONGNAT VONGAKKARANGKUN : DESIRABLE COMPETENCIES OF SECONDARY
SCHOOL TEACHERS IN THE GLOBALIZATION ERA. ASST. PROF. WALAI PANICH,
D.Ed, 177 PP. ISBN 974-635-988-6

The purpose of this research was to study the desirable competencies of secondary school teachers according to the social scientists, scientists, business men, teacher producers and teacher users about desirable competencies of secondary school teachers in the globalization era. The research instrument was a set of opinionnaire. The sample were 394 persons which were simply random selected. The data were analyzed by means of percentage, arithmetic mean and standard deviation.

The research findings were that social scientists, scientists business men, teacher producers and teacher users very agreed with the desirable competencies of secondary school teachers in the globalization era in the aspects of knowledge, characteristics and attitudes and skills which were ranked from number one to number five according to the arithmetic mean as follows:

In the aspect of knowledge; 1. command of language for communication and search for knowledge 2. learning how to think critically 3. global up-date knowledge 4. new academic knowledge 5. technology knowledge.

In the aspect of characteristics and attitudes; 1. responsible 2. duty and social responsible 3. life-long learning 4. vision 5. democratic minded

In the aspect of skills; 1. organizing instructional system based on curriculum goals 2. management of time efficiently and effectively 3. English language literacy 4. computer literacy 5. utilizing information technology e.g. internet.

ภาควิชา.....มัธยมศึกษา
สาขาวิชา.....การสอนสังคมศึกษา
ปีการศึกษา.....2539

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด

ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ลาวัญ วิทยาอุทตมิกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก่องแก้ว เจริญอักษร ซึ่งกรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และเนื่องจากผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอกราบขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้สละเวลาในการตรวจแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย พร้อมกับข้อเสนอแนะอันมีค่ายิ่ง อีกทั้งผู้เกี่ยวข้องในการให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ผู้ให้กำลังใจและเอาใจใส่ให้การสนับสนุนการศึกษาจนมาตลอด ขอขอบพระคุณ คุณนาถนงา คุณวิศวรรธน์ และคุณปิตินดา วงศ์อัครางกูร ตลอดจน พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้องทุกคน ที่คอยห่วงใยเอาใจใส่ ขอกราบขอบพระคุณทุก ๆ ท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อนงค์นาถ วงศ์อัครางกูร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่จะได้รับจากงานวิจัย.....	10
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความหมายของโลกาภิวัตน์.....	12
แนวคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับกระแสโลกาภิวัตน์และผลกระทบของโลกาภิวัตน์ ต่อสังคมไทย.....	16
ความหมายของสมรรถภาพ.....	39
แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์.....	42
งานวิจัยในไทยและต่างประเทศ.....	59
งานวิจัยในประเทศ.....	59
งานวิจัยต่างประเทศ.....	64

สารบัญ

	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล.....	70
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	113
รายการอ้างอิง.....	134
ภาคผนวก.....	144
ประวัติผู้เขียน.....	178

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและคำร้อยละของตัวอย่างประชากรในการวิจัยแยกตามสถานภาพ.....	74
2 สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูมัธยมศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์	77
3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของนักสังคมศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ นักธุรกิจ ผู้ผลิตครู และผู้ใช้ครู ของครูมัธยมศึกษา ในยุคโลกาภิวัตน์ของนัก สังคมศาสตร์.....	80
4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของนักสังคมศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ นักธุรกิจ ผู้ผลิตครู และผู้ใช้ครู ของครูมัธยมศึกษา ในยุคโลกาภิวัตน์ของ นักวิทยาศาสตร์.....	86
5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของนักสังคมศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ นักธุรกิจ ผู้ผลิตครู และผู้ใช้ครู ของครูมัธยมศึกษา ในยุคโลกาภิวัตน์ของนักธุรกิจ....	92
6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของนักสังคมศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ นักธุรกิจ ผู้ผลิตครู และผู้ใช้ครู ของครูมัธยมศึกษา ในยุคโลกาภิวัตน์ของผู้ผลิตครู.....	98
7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของนักสังคมศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ นักธุรกิจ ผู้ผลิตครู และผู้ใช้ครู ของครูมัธยมศึกษา ในยุคโลกาภิวัตน์ของผู้ใช้ครู.....	104
8 สรุปการจัดอันดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่พึงประสงค์ในยุคโลกาภิวัตน์ของ นักสังคมศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ นักธุรกิจ ผู้ผลิตครู และผู้ใช้ครู.....	111